

D E C I Z I E

15 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Sveatoslav Moldovan și Galina Stratulat

examinând cererea de recurs declarată de Popescu Valeriu și Popescu Ludmila în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca comercială “BANCA SOCIALĂ” societate pe acțiuni împotriva lui Ion Tîrsîna, Tamarei Tîrsîna, Ludmillei Popescu și lui Valeriu Popescu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii, penalității, cheltuielilor de judecată, urmărirea bunurilor imobile ipotocate și evacuarea bunurilor și persoanelor din bunurile imobile ipotocate și cererea reconvențională înaintată de Ludmila Popescu și Valeriu Popescu împotriva băncii comerciale “BANCA SOCIALĂ” societate pe acțiuni cu privire la constatarea nulității actelor juridice, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2015

c o n s t a t ă

La 22.12.2009 banca comercială “BANCA SOCIALĂ” societate pe acțiuni a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Ion Tîrsîna, Tamarei Tîrsîna, Ludmillei Popescu și lui Valeriu Popescu cu privire la încasarea datoriei în mărime de 269510,12 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 125369 lei, penalității în mărime de 3344 lei, taxei de stat în sumă de 11947,5 lei, transmiterea în posesie a bunurilor imobile ipotocate-casa individuală și terenul aferent situate în orașul Ungheni, str. Gheorghe Asachi 36 care aparțin Ludmillei Popescu în vederea înstrăinării și stingerii datoriei conform contractului de credit, precum și evacuarea bunurilor și persoanelor din bunurile imobile menționate.

La 08.07.2010 Ludmila Popescu și Valeriu Popescu au înaintat cererea reconvențională împotriva băncii comerciale “BANCA SOCIALĂ” societate pe acțiuni cu privire la constatarea nulității contractului de ipotecă nr. 13 din 27 februarie 2008 și a declarației semnate de părți, inclusiv casarea actelor premergătoare ce au produs efecte juridice din momentul semnării actului menționat.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 04 decembrie 2014 s-a încasat în mod solidar din contul lui Tîrșina Ion și Tamarei Tîrșina datoria la credit în sumă de 26269510,12 lei, dobânda calculată neachitată în mărime de 3344,25 lei, penalitatea în mărime de 3344,25 lei, în total suma de 398250,37 lei, cheltuieli de judecată formate din taxa de stat în valoare de 11947,5 lei, s-a transmis de la debitorul ipotecar Popescu Ludmila în posesia băncii comerciale "BANCA SOCIALĂ" societate pe acțiuni bunul imobil ipotecat – casă individuală de locuit cu teren aferent situată în orașul Ungheni, str. Gheorghe Asachi 36, care aparține cu drept de proprietate Ludmillei Popescu, cu scopul vânzării acestuia în condițiile legii pentru stingerea datoriei aferente contractului de credit nr. 29/2008 din 2008, s-a dispus evacuarea silită a lui Popescu Valeriu, Ludmillei Popescu, lui Popescu Adrian și Adelinei Popescu și a bunurilor din bunul imobil - casă individuală de locuit cu teren aferent situată în orașul Ungheni, str. Gheorghe Asachi 36, s-a respins cererea reconvențională depusă de Ludmila Popescu și Valeriu Popescu împotriva băncii comerciale "BANCA SOCIALĂ" societate pe acțiuni cu privire la constatarea nulității contractului de ipotecă nr. 13 din 27 februarie 2008 și a declarației semnate de părți, inclusiv casarea actelor premergătoare ce au produs efecte juridice din momentul semnării actului menționat, ca neîntemeiată.

La 18.12.2014 Maican Stanislav a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 04 decembrie 2014 solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii cererii reconvenționale, transmiterea în posesie și folosință a bunului imobil ipotecat și evacuare cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care cererea reconvențională depusă de Ludmila Popescu și Valeriu Popescu împotriva băncii comerciale "BANCA SOCIALĂ" societate pe acțiuni să fie admisă, și respinse ca neîntemeiate pretențiile băncii comerciale "BANCA SOCIALĂ" societate pe acțiuni să fie admisă cu privire la transmiterea în posesie și folosință bunul imobil ipotecat și evacuarea persoanelor și bunurilor.

La 06.01.2015 Ludmila Popescu și Valeriu Popescu au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 04 decembrie 2014 solicitând pretenții identice cererii de apel depuse de Maican Stanislav.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2015 s-a restituit cererea de apel depusă de Maican Stanislav din numele lui Popescu Valeriu și Ludmillei Popescu ca depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel și apelul declarat de Ludmila Popescu și Valeriu Popescu ca depus în afara termenului legal.

La 05 martie 2015 Popescu Valeriu și Popescu Ludmila au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2015, solicitând admiterea cererii de recurs, constatarea faptului depunerii cererii de apel în termen pe motiv că, a fost omis din motive întemeiate, casarea încheierii recurate cu restituirea pricinii spre rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea recursului Popescu Valeriu și Popescu Ludmila au menționat că, instanța de apel a interpretat eronat normele de drept procedural, fapt manifestat prin omisiunea de a constata că, apelul depus de Maican Stanislav a fost declarat în limitele împuternicirilor acordate prin procurile din 12.09.2014.

Cu referire la cererea de apel depusă de Popescu Valeriu și Popescu Ludmila, denotă recurenții că, calea de atac a fost exercitată în termenul legal, or

termenul în interiorul căruia urmează a fi exercitată calea de atac, începe a curge din momentul în care i-a devenit cunoscută hotărârea motivată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art.427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele pricinii atestă că, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2015 s-a restituit cererea de apel depusă de Maican Stanislav din numele lui Popescu Valeriu și Ludmillei Popescu ca depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel și apelul declarat de Ludmila Popescu și Valeriu Popescu ca depus în afara termenului legal.

Pentru a restitui cererea de apel depusă de Maican Stanislav, instanța de apel a statuat că potrivit art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Colegiul menționează că, la 18.12.2014 Maican Stanislav a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 04 decembrie 2014 în temeiul împuternicirilor de reprezentare prevăzute în procurile nr. 10688 și 10689 din 12 septembrie 2014 eliberate de notarul public Spătaru Oxana.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

În conformitate cu art. 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

De asemenea, conform art. 81 din Codul de procedură civilă dreptul special de a ataca hotărârea judecătorească urmează să fie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în mandatul eliberat avocatului.

Astfel, deoarece materialele pricinii denotă faptul că, Maican Stanislav nu beneficiază de calitatea de avocat sau avocat stagiar, precum și că la materialele pricinii nu se regăsește mandatul care ar conține dreptul special de a ataca hotărârea judecătorească, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că cererea de apel semnată de Maican Stanislav a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Colegiul reține că instanța de apel corect a restituit apelul declarat de Ludmila Popescu și Valeriu Popescu, deoarece cu certitudine s-a stabilit că, apelul a fost declarat peste termenul stabilit de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul menționează că, termenul înăuntrul căruia Ludmila Popescu și Valeriu Popescu urmau să exercite dreptul de apel împotriva hotărârii judecătoriei

Ungheni este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului - 04 decembrie 2014.

Prin urmare, dat fiind faptul că recurenții au depus cererea de apel la 06.01.2015, pe când termenul de declarare a apelului a început la 04 decembrie 2014, Colegiul concluzionează că Ludmila Popescu și Valeriu Popescu a exercitat calea de atac în mod tardiv.

Astfel, conform art. 110 din Codul de procedură civilă termenul de procedură este intervalul stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legale de activitate trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Colegiul menționează că, termenul de declarare a apelului se calculează nu de la momentul comunicării dispozitivului hotărârii, nu de la data depunerii cererii de întocmire a hotărârii integrale și nici nu de la data comunicării hotărârii motivate, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Astfel, pe motiv că Ludmila Popescu și Valeriu Popescu au depus apel în afara termenului legal, precum și nu au solicitat repunerea în termen a apelului, Colegiul consideră necesar să respingă recursul declarat.

Colegiul consideră relevantă jurisprudența CtEDO la examinarea cauzelor, în care Înalta Curte a reiterat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru repunerea pârîtului în termenul de prescripție pentru efectuarea unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil, prin urmare are loc violarea art. 6 § 1 al Convenției (Ceachir c. Moldova, nr. 11712 din 15 ianuarie 2008, § 47; Popov c. Moldova (nr.2), nr. 19960/04 din 06 decembrie 2005, § 53; Melnic c. Moldova, nr. 6923/03 din 14 noiembrie 2006, § 41-43)

Astfel, instanța de apel corect a aplicat dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă în vederea restituirii apelului declarat, considerându-l declarat în afara termenului legal, or aprecierea cererii de apel ca fiind depusă în termen ar presupune în mod inevitabil la încălcarea procesului echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, precum a constatat CtEDO încălcarea dreptului la proces echitabil și a securității raporturilor juridice de către instanțele judecătorești naționale în cauza Ghirea v. Republica Moldova, nr. 15778/05, 26.06.2012.

Dreptul la o instanță, garantat de art. 6 § 1 din Convenție presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentul invocat de către Popescu Valeriu și Popescu Ludmila este neîntemeiat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Popescu Valeriu și Popescu Ludmila.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 23 februarie 2015 în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca comercială “BANCA SOCIALĂ” societate pe acțiuni împotriva lui Ion Tîrsîna, Tamarei Tîrsîna, Ludmilei Popescu și lui Valeriu Popescu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii, penalității, cheltuielilor de judecată, urmărirea bunurilor imobile ipotecate și evacuarea bunurilor și persoanelor din bunurile imobile ipotecate și cererea reconvențională înaintată de Ludmila Popescu și Valeriu Popescu împotriva băncii comerciale “BANCA SOCIALĂ” societate pe acțiuni cu privire la constatarea nulității actelor juridice.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat